

УДК 621.3

ХАРАКТЕРИСТИКА ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ НАНОТЕКСТИЛЮ

О. В. ПАХОЛЮК, О. І. ПЕРЕДРІЙ, О. А. КАРПУК

Луцький національний технічний університет

У процесі товарознавчих досліджень властивостей нанотекстилю різного цільового призначення потрібно виявити такі його властивості, які дозволяють об'єктивно оцінити рівень якості даної нанопродукції та визначати її як новий товар на сучасному товарному ринку України. Потреба вирішення цього завдання зумовлено низкою таких причин:

- значним зростанням обсягів виробництва та розширення асортименту нанотекстилю і постійним зростанням попиту на ці товари;
- обмеженістю товарознавчих і маркетингових комплексних досліджень, щодо структури асортименту і розвитку сучасного вітчизняного ринку нанотекстилю та наноодягу різноманітного цільового призначення;
- необхідністю розробки та стандартизації більш досконалих методик тестування нанотоварів як нової продукції на сучасному ринку, включаючи нанотекстиль і наноодяг.

Аналіз літературних джерел, які пов'язані з формуванням асортименту і властивостей нанотекстилю та наноодягу показує, що даному питанню приділена значна увага. Авторами [1-8] проведено аналіз сучасного асортименту та властивостей нанотекстилю різного цільового призначення, який виробляється закордонними та вітчизняними підприємствами. Наведена класифікація такого асортименту та обґрунтовані основні напрямки його розвитку. Обґрунтовані галузі раціонального використання нанотекстилю різного цільового призначення.

Авторами роботи [7] обґрунтована доцільність широкого використання NBIC-технологій для виробництва нанотекстилю захисного призначення. При цьому основна увага приділена виробництву та використанню нанопрепаратів для захисту текстильних матеріалів та виробів від мікробіологічного та атмосферного руйнування. У багатьох роботах, основну увагу приділено нанотекстилю і наноодягу побутового, спеціального та медичного призначення. Обґрунтована доцільність організації в нашій країні серійного виробництва найбільш перспективних видів медичного нанотекстилю. Описані також ризики, пов'язані із виробництвом та застосуванням нанотекстилю. Розкрито роль товарознавчих досліджень у формуванні сучасного ринку нанотекстилю та наноодягу.

Аналізуючи літературні дані та узагальнюючи результати власних досліджень, присвячених обґрунтуванню доцільності створення в Україні окремого сегменту товарного ринку нанотекстилю і наноодягу, можна сформулювати оптимальну структури видового асортименту нанотекстилю на цьому сегменті вітчизняного ринку:

- штучні нановолокна для потреб текстильної та трикотажної промисловості;
- синтетичні нановолокна для потреб текстильної і трикотажної промисловості;
- штучні нанонитки для потреб текстильної і трикотажної промисловості;

- синтетичні нанонитки для потреб текстильної і трикотажної промисловості;
- нанопрепарати для водовідштовхувальної та брудовідштовхувальної обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для незминальної та малоусадкової обробки целюлозовмісних текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для антимікробної обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для термостійкої обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для атмосферостійкої обробки текстильних матеріалів;
- інтерактивний «розумний» нанотекстиль різного цільового призначення;
- медичний нанотекстиль різного цільового призначення;
- нанотекстиль з гідрофобізованими покриттями;
- нанобарвники текстильного призначення;
- нанотекстиль військового призначення.

На нашу думку, вітчизняний ринок нанотекстилю і одягу характеризується:

- постійним ростом обсягів виробництва та розширенням асортименту нанотекстилю і наноодягу в Україні в останні десятиріччя;
- потребою створення окремого сегменту вітчизняного ринку нанотекстилю і одягу, як це прийнято в багатьох економічно розвинутих країнах;
- обмеженість товарознавчих і маркетингових досліджень, пов'язаних з вдосконаленням методики тестування рівня новизни нових видів товарів, які поступають на вітчизняний ринок в останні роки.

Отже, аналіз літературних джерел та результатів власних досліджень дозволяє оцінити можливість та обґрунтувати доцільність створення в Україні окремого сегменту ринку нанотекстилю і наноодягу у рамках загального товарного ринку, як це прийнято у багатьох економічно розвинутих країнах світу.

Література

1. Пахолук О.В. Товарознавчі та маркетингові аспекти формування вітчизняного ринку нанотекстилю і одягу / О.В. Пахолук, Г.О. Пушкар, І.С. Галик, Б.Д. Семак // Вісник Хмельницького національного університету. Хмельницький. – 2019. – № 6. – С. 53-58.
2. Семак Б. Б. Проблеми формування ринку медичного нанотекстилю в Україні / Б. Б. Семак // Економіка та держава. – 2015. – № 3. – С. 15-18
3. Матвейцова Д. С. Нанотехнології у виробництві текстильних матеріалів / Д. С. Матвейцова, А. С. Карван, О. А. Параска // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2014. – № 5. – С. 55–60.
4. Галик І. С. Сучасні напрямки формування асортименту нанотекстилю / І. С. Галик, Б. Д. Семак // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2015. – № 3. – С. 73-76.
5. Галик І. С. Використання NBIC-технологій для виробництва захисного текстилю та одягу / І. С. Галик, Б. Д. Семак // Вісник Львівської комерційної академії. Серія товарознавча. – 2015. – Вип. 15. – С. 11-16.